

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.III.30.234/2025/12. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Nagy N. Lajos Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: dr. Nagy N. Lajos ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Takács, Kiss és Társai Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Takács Éva ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.012/2025/8/I.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 11.G.42.020/2023/45-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18.810.779 (tizennyolcmillió-nyolcszáz tízezer-hétszázhetvenkilenc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes főtevékenysége szerint egyéb hitelnyújtással üzletszerűen foglalkozó, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 9. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi vállalkozás, amely a biztosítéknyújtási tevékenységét 2012 óta folyamatosan végzi.

[2] A vidékfejlesztési program keretében nyújtott támogatások esetén a felperes ügyfeleinek történő előleg folyósításáról és kifizetéséről az alperes döntött. A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások

felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 83. §-a szerint nyújtható biztosíték megfelelőségét az alperes vizsgálta meg, és amennyiben azt rendben találta, intézkedett a folyósítás iránt.

[3] Több cég tekintetében az alperes az előlegek folyósítását megtagadta azzal az indokolással, hogy a felperes által kiállított kötelezvény nem felel meg az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezésétől szóló Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU Rendelete (2013. december 17.) (a továbbiakban: EU rendelet) 63. cikkében foglalt ekvivalenciakövetelménynek, valamint a Korm. rendelet 83. § (3) bekezdésének és 115. § (4) bekezdés c) pontjának, továbbá a kezességvállaló nyilatkozat mint biztosíték elfogadása a hazai és az uniós költségvetésre nézve pénzügyi kockázatot jelent.

[4] Az alperes a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.363/2022/9/I. és 14.Gf.40.373 /2022/8/II. számú ítéletének meghozatala után mások tekintetében is elutasította a felperes kötelezvényeit a 2023. május 22-én és 2023. május 26-án kelt leveleiben. Az indokolás szerint a felperes a jogerős ítélet ellenére a határidőt követően sem teljesített.

[5] Az alperes a 2023. augusztus 9-én kiállított leveleiben azzal az indokolással utasította vissza a felperes kezességvállaló nyilatkozatát, hogy a Kúria előtti felfüggesztett eljárás kihatással lesz a többi folyamatban levő eljárásra is.

[6] Az egyik cégnél 2023. június 8-án helyszíni ellenőrzést tartott az alperes két ellenőre. A felperes feljelentése folytán eljáró Győri Járásbíróság jegyzőkönyvben rögzítette: az alperes ellenőrei tagadták, hogy olyan kijelentést tettek volna, hogy a „felperes egy szemét, csaló banda”. A Rendőrkapitányság határozatával a szabálysértési eljárást megszüntette, és megállapította, hogy a meghallgatott tanú úgy nyilatkozott, hogy a felperes által hivatkozott kijelentést nem hallotta.

[7] A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a H-JÉ-I-255/2024. számú határozatában a feltárt, bírság kiszabását is indokoló hiányok okán megtiltotta a felperes számára a kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötését a határozatban foglalt feltételek teljesüléséig.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes megváltoztatott keresetében az alperest – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:518. §-a, 6:519. §-a, 6:522. § (1) és (2) bekezdése, 6:527. § (1) bekezdése alapján, a külön is részletezett többletényállási elemekre tekintettel a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésének alkalmazásával is – 2.742.327.426 forint kártérítés és annak 2023. augusztus 9-től járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetében kérte – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 3. §-a alapján, a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére is hivatkozással, a Tpv. 86. § (2) bekezdés a) pontjának és a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával – annak megállapítását, hogy az alperes külön is megjelölt iktatószámú leveleivel megsértette a jóhírnevét azzal, hogy

azt állította, nem tesz eleget valamely jogerős ítéletben foglalt kötelezettségének, valamint, hogy az általa kibocsátott kezességvállaló nyilatkozatok mint biztosítékok elfogadása a hazai és az uniós költségvetésre nézve pénzügyi kockázatot jelent. Kérte – a Tpvt. 86. § (2) bekezdés b) és c) pontja, valamint a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján – az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására kötelezését. Az utóbbi keresetének megalapozatlansága esetére, másodlagosan a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése, 2:43. § d) pontja és 2:45. § (2) bekezdése alapján kérte a jóhírnevének az alperes általi megsértésének megállapítását, az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására kötelezését. Harmadlagosan a Tpvt. 2. §-a alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes a feltüntetett iktatószámú leveleivel a gazdasági tevékenységét vele szemben tisztességtelenül gyakorolta, valamint kérte az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását. Emellett keresetében – a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése, 2:43. § d) pontja és 2:45. § (2) bekezdése alapján – kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét azzal, hogy azt állította a 2023. június 8-án tartott helyszíni ellenőrzés során, hogy a „felperes egy szemét, csaló banda”. Kérte az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását és a nevezett gazdasági társaság részére ajánlott postai levél útján megküldendő nyilatkozattal elégtétel adására kötelezését.

[9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta a kártérítési felelősség megállapításához szükséges konjunktív feltételek fennállását és a követelés összezszerűségét. Állította, hogy az elutasító leveleiben írt, a keresetben kifogásolt kijelentések valósak. Vitatta, hogy a felperes által sérelmezett magatartása a Tpvt. hatálya alá tartozik, és ezért az versenyjogi szempontból nem is minősíthető. Tagadta, hogy a 2023. június 8-i helyszíni ellenőrzés során elhangzott a keresetben kifogásolt kijelentés.

Az első- és másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperest az alperes javára 37.621.558 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

[11] A Ptk. 6:518. §-ára és 6:519. §-ára is utalással a felperes részéről annak sikeres bizonyítását tartotta volna szükségesnek, hogy a kár jogi értelemben megtéríthető kár, ami jogilag értékelhető, közvetlen, adekvát okozati kapcsolatban áll az alperes állított jogellenes magatartásával. Figyelemmel volt a felperesnek arra a hivatkozására, amely szerint az alperes megsértette a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésében foglaltakat, ezért jogellenes az a magatartása, hogy nem kötött vele szerződést, hiszen a joggyakorlása szemben áll a korábbi magatartásával, amiben okkal bízhatott, mert korábban az alperes a kötelezvényeket elfogadta. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Ptk. alapelvi jellegű rendelkezéseinek szerepe az, hogy meghatározzák a törvény általános kereteit, áthassák a részletszabályokat, adott esetben megvonják a konkrét szabályok alkalmazásának tartalmi határait, önmagukban azonban nem szolgálhatnak egy konkrét jogi kérdés megválaszolásának kizárólagos alapjául. Jogirodalmi forrásokra alapítottnan azt is kiemelte, hogy mivel a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésében írt tényállást, a saját korábbi magatartással szemben álló cselekedet tilalmát a Ptk. a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközőként kezeli, szankcionálása is eszerint történhet: ha a joggyakorlás jogellenes, akkor eszerint kell megítélni, ha joggal való visszaélést valósít meg, szankcionálása is ennek megfelelően történik, ha pedig a magatartás felróható, a Ptk. 1:4. § (2) bekezdése alkalmazandó.

[12] Mindezek alapján azt vizsgálta, hogy az alperes magatartása jogellenes volt-e. Ennek során abból indult ki, hogy minden károkozás jogellenes, kivéve, ha a károkozó a kárt jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sérti, vagy a jogszabály a károkozót kártalanításra kötelezi [Ptk. 6:520. § d) pont].

[13] Utalt arra, hogy a Ptk. 6:59. § a szerződési szabadság elvét a szerződési jog alapelvei közül elsőként emeli ki, és az három fő elemből tevődik össze: a szerződéskötési elhatározás szabadsága, a szerződő partner megválasztásának szabadsága és a szerződési tartalom alakításának szabadsága. A partnerválasztás szabadságának jelentését abban írta le, hogy a magánjog alanyai rendszerint maguk határozzák meg azt is, hogy kivel kötnek szerződést, és ez a szabadság még szerződéskötési kötelezettség előírása esetén is érvényesülhet, ha az e kötelezettséggel érintettnek választási lehetősége van az adott piacon.

[14] Ebből következően – az alperessel egyetértve – nem tartotta jogellenesnek azt a magatartást, hogy az alperes, bár korábban kötött szerződést a felperessel, nem kíván újabb jogviszonyba lépni vele, hiszen a szerződési szabadság elvéből kifolyólag erről szabadon dönthetett, tehát ez a magatartás a jogszabály által megengedett. Megítélése szerint ezért a kártérítés megfizetésére kötelezés konjunktív feltételei közül az alperes jogellenes magatartása nem volt megállapítható, és ez az alperes marasztalását önmagában kizárta. Erre tekintettel a kártérítési felelősség további feltételeit nem vizsgálta, és az ezzel kapcsolatban felajánlott bizonyítást mint szükségtelent mellőzte. A kártérítés megfizetésére irányuló kereset elutasítását ezzel indokolta.

[15] Ezt követően előbb abban foglalt állást, hogy az alperes versenyjogi jogalanyisággal rendelkezik-e, majd arra kereste a választ, hogy az alperes vizsgált magatartása a Tpvt. 1. §-a szerinti piaci magatartásnak minősül-e.

[16] Rögzítette, hogy a Tpvt. tárgyi hatálya alá az üzletszerű gazdasági tevékenység tartozik, míg a Tpvt. alanyi hatálya kiterjed mindenkire, illetve minden szervezetre, aki/amely piaci magatartást tanúsít vagy tanúsíthat, függetlenül az adott személy jogi helyzetétől. Figyelembe vette, hogy az alperes a Magyar Államkincstárról szóló 310/2017. (X. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: MÁK rendelet) 1. §-a értelmében az államháztartásért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv. Ismertette továbbá az utóbbi jogszabálynak az alperes feladatkörét meghatározó 9-18/A. §-ait. Mindezek alapján azt állapította meg, hogy bár az alperesnek a felperes által hivatkozott, a kötelezvények elfogadásával és elutasításával kapcsolatos tevékenysége kétségtől piaci hatású, azonban az nem piaci magatartás, hiszen az alperes a gazdasági életben nem vesz részt, nem végez üzletszerű gazdasági tevékenységet. Ebből arra következtetett, hogy az alperesre nem vonatkozik a Tpvt. személyi és tárgyi hatálya, így cselekménye versenyjogi szempontból nem minősíthető. Emiatt a Tpvt. 3. §-án alapuló keresetet elutasította. Megjegyezte továbbá, hogy a Tpvt. 3. §-a szerinti jóhírnévsértésben megnyilvánuló magatartás kizárólag a versenytárs sérelmére valószínűsíthető meg, és a felek nem versenytársai egymásnak.

[17] Bemutatta a hírnévnek, az üzleti jóhírnévnek, a jóhírnévhez való jognak és annak sérelmének a bíróságok és az Alkotmánybíróság gyakorlatában meghatározott fogalmát.

[18] Az MNB fentiekben megjelölt határozatát a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (2) bekezdése szerinti köztudomású ténynek tekintette, amit azzal indokolt, hogy a határozat az interneten, az MNB honlapján bárki számára hozzáférhető módon közzétételre került. Hivatkozott arra, hogy a határozatában a felügyeleti szerv a feltárt, bírság kiszabását is indokoló hiányok okán megtiltotta a felperes számára a kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötését. Ennek alapján megállapíthatónak tartotta, hogy egy jogszabályoknak nem megfelelően működő, ezt felügyeleti jogkörben megállapított, bírsággal is sújtott, kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötésétől eltiltott társaság által kibocsátott kezességvállalási nyilatkozatok elfogadása nyilvánvalóan kockázatot jelent mind a magyar, mind az uniós költségvetésre.

[19] Mindezek alapján az alperes által állított tényeket valósnak fogadta el, és mivel ilyen tények közlése a jóhírnév megsértését nem teszi megállapíthatóvá, ezért az ezzel összefüggő keresetet elutasította.

[20] Kiemelte továbbá, hogy az alperesnek az, a 2023. május 22-én és 2023. május 26-án kelt levelében foglalt állítása, hogy a felperes jogerős bírósági ítélet ellenére nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, valós állítás volt, így az ilyen tény közlése a jóhírnév megsértését nem teszi megállapíthatóvá. Ebben a körben értékelte, hogy a Fővárosi Ítélet tábla 2023. április 13-án már meghozta a jogerős, a felperest marasztaló ítéleteit, amelyeknek a felperes nem vitásan nem tett eleget. Utalt arra, hogy a felperes az alperes sérelmezett tartalmú leveleinek keltét követően, 2023. június 19-én nyújtotta be a felülvizsgálati kérelmét, és a Kúria is csak később, 2023. július 26-án hozta meg a végrehajtást felfüggesztő döntését. Ennek okán az alperes által közölt tényeket – a közlésük időpontjában – valósnak minősítette, és tekintettel volt arra, hogy az alperes a levelek megírásakor a Kúria végrehajtást felfüggesztő későbbi végzéseiről tudomással nem rendelkezett.

[21] Rámutatott arra, hogy valós, nem sértő az alperesnek az a következtetése sem, hogy a felperes a kötelezvényei érvényességét a Kúria ítélete(i) fényében ítéli meg, és esetleg ezekre a felülvizsgálati ítéletekre hivatkozással idézi az érvénytelenség szabályait, és ezekre alapítottnak nem kívánja majd a kötelezvényeiben foglalt kötelezettségeit teljesíteni.

[22] A 2023. június 8-án tartott helyszíni ellenőrzés során tett kijelentéshez kapcsolódó kereset elbírálásakor figyelembe vette, hogy az alperes ellenőrei a bírósági jegyzőkönyv szerint tagadták a nekik tulajdonított kijelentést, és a szabálysértési eljárást megszüntető rendőrségi határozat tartalmazta, hogy a meghallgatott tanú a nyilatkozata szerint a felperes által hivatkozott kijelentést nem hallotta. Emiatt a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kereset tárgyává tett kijelentés alperes általi megtételét a felperes nem igazolta. Ennek okán ez a keresetet is elutasította. Ugyanitt rögzítette, hogy a szabálysértési eljárásban is meghallgatott tanú perbeli meghallgatását azért mellőzte, mert a tanú bejelentése szerint az igazolt egészségi állapota a tárgyaláson való megjelenését nem tette lehetővé, és az orvosi igazolásban foglaltakra is figyelemmel a meghallgatása csupán jelentős idő múlva lett volna lehetséges, ami az eljárás jelentős, indokolatlan elhúzódását okozta volna, mert a tényállás a rendelkezésre álló közokiratok tartalma alapján megállapítható volt. Kitért továbbá arra, hogy a felperes a perfelvételi nyilatkozatában kérte a tanú meghallgatását, a perfelvételi nyilatkozata teljes volt. Ennek alapján pedig megállapíthatónak tartotta, hogy a felperes a tájékoztatása nélkül is

tisztában volt a perben állított tények bizonyításával, a bizonyítékok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatos kötelezettségével, a bizonyítás indítványozása elmulasztásának és a bizonyítás esetleges sikertelenségének következményével. Megítélése szerint ezért ebben a körben a Pp. 237. §-ában írt anyagi pervezetésre nem volt köteles.

[23] A felperest a pernyertes alperes részére a Pp. 80. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: régi Ükr.) 3. § (2) bekezdése alapján megállapított – általános forgalmi adóval növelt – ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére kötelezte.

[24] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. A felperes által az alperes javára fizetendő perköltséget 20.000.000 forint + áfára leszállította. Kötelezte a felperest az alperes részére 10.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

[25] Maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 6:519. §-ára alapított kártérítési kereset alapossága körében kifejtett jogi érvelésével, és utalt ebben a körben az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel hivatkozott a Kúria Pfv.I.20.706/2023/10/II. számú határozatának jogi indokaira. Azoknak azért tulajdonított jelentőséget, mert egyértelműen rámutatnak a szabályozás céljára, és ezen belül arra is, hogy a biztosítékot nyújtó személyt, illetve a biztosíték nyújtására elfogadható személyi kört az uniós joggal összhangban értelmezendő és azzal összhangban álló Korm. rendelet határozza meg. Értelmezése szerint a támogatások esetlegesen szükséges visszafizetését szolgálja ennek a személyi körnek meghatározása is azáltal, hogy a kezes csak olyan személy lehet, aki rendelkezik a biztosíték nyújtásának helye szerinti tagállam illetékes hatóságának a jóváhagyásával.

[26] Kifejtette: a tagállamok felelőssége, hogy a támogatási szerződések teljesítését, a támogatások megfelelő felhasználását, a jogsértések megakadályozását és a szerződésszegés jogkövetkezményeinek megvalósulását biztosítsák. A szabályozás céljára és a tagállami kötelezettségre figyelemmel tartotta értelmezhetőnek a Korm. rendelet 1. számú mellékletének, az Egységes Működési Kézikönyvnek (a továbbiakban: EMK) felperes által hivatkozott szabályát, amely szerint az irányító hatóság közleményt ad ki azokról a garanciaszervezetekről, amelyek kezességvállalását biztosítékként elfogadja. Helyesnek nevezte ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az alperest a közleményben szereplő szervezetek tekintetében megilleti a választási lehetőség, vagyis nincs szerződéskötési kötelezettsége a kezességvállalásra vonatkozóan nyilatkozó személy felé még akkor sem, ha egyébként annak nyilatkozata tartalmilag megfelelő.

[27] A Ptk. 6:59. §-ához fűzött indokolásra is figyelemmel rögzítette, hogy a Ptk. a lehető legszélesebb körben biztosítani kívánja a felek szerződéskötési szabadságát, ezért csak igen szűk körben és jogszabály kifejezett és egyértelmű rendelkezése alapján állapítható meg olyan kötelezettség fennállása, amely azt foglalja magában, hogy egy bizonyos körbe tartozó személy szerződéses ajánlatának elfogadása kötelező. Kiemelte, hogy a Korm. rendelet ilyen szabályt nem tartalmaz, és a felperes által megjelölt rendelkezés ilyen kiterjesztő módon nem értelmezhető.

[28] Utalt továbbá a Kúriának a támogatási szerződésekhez kapcsolódó egyes biztosítékok jogi megítéléséről szóló 4/2025. Jogegységi Határozatának (Jpe.IV.60.030/2024/13.) (a továbbiakban: Jogegységi határozat) indoklására. Ebből is arra következtetett, hogy a szerződési szabadság Ptk.-ban meghatározott elvének a Korm. rendelet szerint létrejövő biztosítékok tekintetében is érvényesülnie kell. Egyetértett ezért az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes – jogellenesség hiányában – nem köteles kártérítésre azzal a magatartásával összefüggésben, hogy nem fogadta be a felperes kötelezvényeit.

[29] A fentiekre is tekintettel – a fellebbezési érveléssel szemben – szükségtelennek tartotta a perben annak vizsgálatát, hogy az alperesnek a kötelezvények elutasítására vonatkozó döntései mennyiben voltak megalapozottak. Emiatt tévesnek tartotta a felperesnek ebben a körben a Pp. 346. § (5) bekezdésében írt indokolási kötelezettség megsértésére történt hivatkozását.

[30] Súlytalannak nevezte a fellebbezésnek azt az érvelését, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta: a felperes jogilag védett érdekét sérti-e az alperes magatartása, és ez a Ptk. 6:520. § d) pontja szerint konjunktív feltétele a jogellenesség kizártságának. Ezt azzal indokolta, hogy a Ptk.-nak a felperes által megjelölt szabálya alapvetően a jogági jogellenesség függetlenségének elvét juttatja kifejezésre. Annak lényegét abban határozta meg, hogy önmagában az a tény, hogy valamely magatartás megfelel az arra vonatkozó közjogi szabályoknak, polgári jogi értelemben sértheti más személynek a polgári jog által védett érdekét, és így a közjogi engedély jogszerűsége ellenére polgári jogi szempontból jogellenesnek minősülhet. Az adott esetben viszont a jogi érdek hiányát önmagában abból következőnek tartotta, hogy az alperesnek nem volt szerződéskötési kötelezettsége az ajánlatot tevő felperes felé. Ezzel kapcsolatban figyelemmel volt a felperesnek arra az állítására, hogy ha a Kúria jogegységi tanácsa szerint a kötelezvények a befogadó jognyilatkozat nélkül is létrehozzák a kötelmet, a Ptk. 6:59. §-ának az alkalmazása fel sem merülhet. Mivel azonban időközben a Kúria jogegységi tanácsa meghozta a fentiekben megjelölt Jogegységi határozatát, amelyben egyetértett a referenciahatározatot hozó tanács álláspontjával, ezért megítélése szerint nem volt jelentősége a szóban forgó fellebbezési érvelésnek.

[31] Rámutatott arra, hogy a fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette az álláspontját a felperesnek a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésére alapított okfejtésével kapcsolatosan. Egyetértett azzal, hogy ezt a tényállást a Ptk. a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközőként kezeli, és ebben a körben is annak van jelentősége, hogy az alperes joggyakorlása, a kötelezvények elutasítása a korábbi befogadó nyilatkozatok számától függetlenül nem volt jogellenes.

[32] A jóhírnév megsértésének megállapítására irányuló keresetet illetően utalt arra, hogy a bíróságok a kereset elbírálására vonatkozó eljárási jogosultságukat minden esetben hivatalból vizsgálják, és annak során megfelelően irányadóak a polgári perrendtartás alapelvei és az érdemi döntés korlátai, így a Pp. 2. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 342. § (1)-(3) bekezdései. Ezekre is figyelemmel hangsúlyozta, hogy a jogerős ítéletben foglaltak nem teljesítésére vonatkozó tényállítás és az alperesnek a költségvetésekkel kapcsolatos kockázatot magában foglaló értékítélete volt a kereset tárgya, amihez a bíróság kötve volt. Hivatkozása szerint a felperes a jóhírnév sérelmét nem azon az alapon kérte megállapítani, hogy a levelekben szintén állított konkrét jogsértések megvalósultak-e, azok milyen „látszatot

keltettek” a címzettekben, és ezért ezeket a bíróságnak nem kellett értékelnie. Emiatt csak azt tartotta vizsgálhatónak a költségvetésekkel kapcsolatos kockázatra vonatkozó értékítélet tekintetében, hogy az sérti-e a felperes jóhírnevét.

[33] A Kúria korábban idézett Pfv.I.20.706/2023/10/II. számú határozatának indokolásából levonhatónak tekintette azt a következtetést, hogy ha a biztosítékot nyújtó nem felel meg a rá vonatkozó szabályozásnak, akkor nem állapítható meg, hogy a működése biztosítja azt az uniós követelményt, hogy a támogatások esetleges visszafizetését megfelelően biztosítja. Különösen igaznak nevezte ezt abban az esetben, ha a jogsértések olyan súlyúak, hogy a tagállami hatóság, a felügyeleti szerv eltiltja a további biztosítékok nyújtásától, a kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötésétől.

[34] Az MNB határozat meghozatalának időpontjával összefüggő fellebbezési okfejtést azért nem találta megalapozottnak, mert a határozat ugyan 2024. augusztus 21-én kelt, de a megállapításai egy, a felperesnél „lefolytatott ellenőrzési eljárás” eredményei, tehát nyilvánvalóan az ezt megelőző időszakra vonatkoznak; azt pedig a felperes maga sem állította, hogy a működésének az MNB által megállapított hiányosságai az alperes leveleinek megírása időpontjában nem álltak fenn. Éppen ezért nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az MNB határozat milyen jogsértéseket állapított meg, és annak sem, hogy ezeket a felperes orvosolta-e a megadott határidőben, ahogy annak sem, hogy az MNB melyik gazdasági társaságokkal szemben milyen tartalmú határozatokat hozott. Mindezek okán tévesnek minősítette a felperesnek azt a fellebbezési érvelését, hogy az MNB határozat figyelembevétele a Pp. 279. § (1) bekezdését sérti abból az okból, hogy az elsőfokú bíróság egy időben később keletkezett határozat megállapításait tartja olyan magatartásra vonatkozóan irányadónak, amely magatartás időpontjában a határozat még nem létezett.

[35] Kiemelte, hogy az MNB a felügyeleti jogkörben hozott egyes határozatait azért hozza nyilvánosságra, mert ezt törvény írja elő, és ezzel biztosítja a pénzügyi piacok átláthatóságát, erősíti a piaci fegyelmet, segíti a fogyasztóvédelmet, valamint visszatartó és példamutató hatást gyakorol a piac szereplőire. Ehhez képest köztudomású ténynek az olyan információt nevezte, amely általánosan ismert, könnyen hozzáférhető, hivatalos forrásból származik, így nem igényel bizonyítást például a bírósági eljárásban. Mivel az MNB határozatait ezeknek a követelményeknek megfelelőnek tartotta, ezért álláspontja szerint azok releváns tartalma köztudomású tényként hivatkozható a bíróság előtt. Arra is kitért, hogy nem a határozatban szereplő minden részlet minősül automatikusan köztudomású ténynek, hanem elsősorban annak meghozatala, lényege és jogkövetkezményei. Mindezekre figyelemmel azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság – a fellebbezési hivatkozásával szemben – nem sértette meg a Pp. 266. § (2) bekezdését, amikor az MNB határozat lényeges tartalmát köztudomású tényként figyelembe vette.

[36] A kereset tárgyává tett, 2023. május 22-én és 2023. május 26-án kelt levelekben írt azzal a sérelmezett kijelentéssel összefüggésben, miszerint a felperes „nem tesz eleget valamelyik jogerős ítéletben foglalt kötelezettségének”, szintén osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az a valóságnak megfelel. Hivatalos tudomására hivatkozással pontosította az elsőfokú bíróság ítéletének a felülvizsgálati kérelmek benyújtásának és a végrehajthatóságot felfüggesztő végzések meghozatalának időpontjára vonatkozó megállapításait. Rögzítette, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmeit 2023. május 3-án és 2023. június 16-án nyújtotta be, míg a Kúria 2023. június 5-én és 2023. július 20-án

hozta meg a végrehajthatóságot felfüggesztő végzéseit. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben ugyanakkor nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a Kúria a jogerős ítéleteket utóbb hatályon kívül helyezte, mivel az nem tette valótlanná az alperes 2023. május 22-én és 2023. május 26-án kelt leveleiben írt állítást: a levelek kiállításakor ugyanis a Kúria még nem döntött a végrehajthatóság felfüggesztése tárgyában, vagyis a tényleges és a valós helyzet az volt, hogy a felperes a jogerős ítéletek szerinti marasztalásnak – nem vitásan – nem tett eleget. Ezzel együtt utalt arra, hogy az alperesnek utólagos helyesbítő nyilatkozat közzétételére vonatkozó kötelezettsége nincs.

[37] Az elsőfokú ítéletnek azzal, a fellebbezésben sérelmezett megállapításával kapcsolatban, amely szerint a felperes a kötelezvények érvényességét a Kúria ítéletei függvényében ítéli meg, azokra hivatkozással hívja fel az érvénytelenséget, és azokra alapítottnak nem teljesíti a kötelezvényeiben foglaltakat, azt emelte ki, hogy az alperesnek ezzel a kijelentésével kapcsolatosan a felperesnek megállapítási keresete nem volt. Emiatt az elsőfokú ítélet indokolásából az említett megállapítást mellőzte.

[38] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperesnek a felperes által sérelmezett az a magatartása, hogy a leveleivel elutasította a kötelezvények befogadását, versenyjogi szempontból nem minősíthető. Értelmezése szerint az elsőfokú ítélet indokolásának ez a megállapítása nyilvánvalóan vonatkozik a felperesnek a Tpvt. 2. §-a alapján előterjesztett kereseti kérelmére, és erre figyelemmel a felperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az utóbbi kereset tárgyában nem döntött. Annyiban helytállóan tartotta a fellebbezési érvelést, hogy a közfeladatokat ellátó személyek is lehetnek alanyai piaci viszonyoknak, tanúsíthatnak tisztességtelen piaci magatartást. Egyetértett a felperesnek azzal a hivatkozásával is, hogy a Tpvt. 1. §-ában meghatározott piaci magatartás nem szűkíthető le gazdasági célok elérésével összefüggő cselekményekre. Ebben a körben utalt a Kúria Gfv.VII.30.180/2025/10. számú határozatára. Helyesnek minősítette ugyanakkor az alperesnek azt a fellebbezési ellenkérelmében előadott – a BH 2011.256. számú eseti döntésre is alapított – okfejtését, hogy a Tpvt. 1. §-a szerint nem tekinthető piaci magatartásnak az állami hivatalok törvény által előírt, illetve kifejezetten megengedett magatartása. Ennek indokaként utalt az EU rendelet és az azzal összefüggő speciális nemzeti szabályozás céljára, az EU rendelet 19. cikkére és a MÁK rendelet 9-18/A. §-aira. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy az adott esetben az alperes perbeli magatartása – amelyet az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint az uniós és a magyar költségvetés védelme érdekében fejt ki – nem minősül gazdasági tevékenységnek, és ezért nem sérthette meg a Tpvt. 2. §-át sem.

[39] Az alperes két alkalmazottjának kijelentésével kapcsolatos keresettel összefüggésben indítványozott tanúbizonyítás mellőzése kérdésében is megalapozatlannak találta a fellebbezést. Ennek kapcsán kifejtette, hogy az írásbeli tanúvallomás beszerzésére vonatkozó érvelésének jogszabályi alapját a felperes nem jelölte meg, egyébiránt ilyen jogszabályi kötelezettsége nincs is a bíróságnak, és ezért annak elmaradásával nem is sérthetett eljárásjogi szabályt. A fellebbezésben előadottakra tekintettel hivatkozott arra is, hogy a Pp. 6. §-ának és 237. § (1) bekezdésének sincs olyan rendelkezése, amely alapján az elsőfokú bíróság köteles lett volna lehetővé tenni a felperes számára, hogy a tanúbizonyítás mellőzésére figyelemmel további bizonyítási indítványt terjesszen elő. Azt is lényegesnek tartotta, hogy a bíróság a Pp. 276. § (3) bekezdése alapján a fél által előterjesztett bizonyítási indítványhoz, bizonyítás felvétele tárgyában hozott határozatához nincs kötve, és ugyanezen § (5) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását mellőzi, ha az a

jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság ennek megfelelően járt el. Egyetértett azzal a megállapítással is, hogy a nem vitásan és közokirat által bizonyítottan tett tanúvallomás a szabálysértési eljárásban egyértelműen cáfolta a felperes tényállítását. Ezen túlmenően utalt arra, hogy nem volt elvárható, hogy a tanú a bírósági eljárásban a korábbi nyilatkozatával ellentétes előadást tesz. Ezekre figyelemmel azt állapította meg, hogy a Pp. 381. §-ára és 384. § (2) bekezdés b) pontjára alapított hatályon kívül helyezés lehetősége – az anyagi pervezetés szükségessége és a felperes által megjelölt eljárásjogi jogszabálysértések hiányában – nem merülhetett fel.

[40] Az elsőfokú perköltség mértékét érintő fellebbezési kérelmet ugyanakkor részben megalapozottnak találta. Ennek során figyelemmel volt a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatára. Nem tartotta figyelmen kívül hagyhatónak, hogy az adott esetben – amellet, hogy a perköltség iránti igény nem vitásan alapos és indokolt – az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékok alapján hozott döntést, amely szükségtelenné tette további tárgyalások tartását, és az elsőfokú eljárás a perfelvétel lezárása utáni első érdemi tárgyalást követően lényegében befejeződött. Mindezekre tekintettel helyesnek minősítette a felperesnek azt a fellebbezési érvelését, hogy az alperes részére a régi Ükr. 3. § (2) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj mérséklésének van helye a 3. § (6) bekezdése alapján. A fellebbezésben megjelölt 1.100.000 forintot ugyanakkor egyrészt rendkívül alacsonynak tartotta, másrészt ebben a körben a felperes fellebbezését tartalmilag is ellentmondásosnak nevezte, mivel a saját ügyvédi munkadíját a fellebbezési tárgyaláson 5.000.000 forint + áfa összegben kérte megállapítani. Ennek alapján, a régi Ükr. 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával az alperesnek járó ügyvédi munkadíj összegét az általa ténylegesen kifejtett tevékenységre figyelemmel leszállította.

[41] Az eredménytelen fellebbezésre figyelemmel az alperesnek megítélt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség összegét a régi Ükr. 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[42] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a kereseteinek helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett közbenső ítélet meghozatalát és az elsőfokú bíróságnak a követelés összecszerúsége vonatkozásában új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, negyedlegesen a jogerős ítélet első- és másodfokú perköltségről szóló rendelkezésének hatályon kívül helyezését és az alperesnek megítélt ügyvédi költség mérséklését kérte.

[43] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 265. § (1) bekezdést, 266. § (2) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, 341. § (1) bekezdését és 346. § (5) bekezdését, a Ptk. 1:3. § (2) bekezdését, 2:42. § (1) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjait, 6:59. § (1) bekezdését, 6:518. §-át, 6:519. §-át és 6:520. § d) pontját, a Korm. rendelet 83. § (2) és (3) bekezdését, az EMK 89.1. és 89.2. pontját, az EU rendelet 63. cikk (1) bekezdését, a Tpvt. 1. §-át és a régi Ükr. 3. § (6) bekezdését jelölte meg. Állította továbbá,

hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.III.21.045/2022/5., Pfv.I.20.520/2023/4. és Kpkf.V.35.378/2021/3. számú közzétett határozatától.

[44] Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes nem lett volna jogosult a kezességi szerződések megkötésétől elzárkózni. Hivatkozása szerint mindkét fokú bíróság tévesen értelmezte és alkalmazta a Ptk. 6:59. § (1) bekezdését, a jogellenességet ugyanis nem az alapján kellett volna megítélni, nem lehetett volna figyelmen kívül hagyni a Korm. rendeletnek a felek által részletesen elemzett szabályait, és a jogellenesség kérdése a keresetlevélben és a fellebbezésben is megjelölt uniós jogszabályi rendelkezések vizsgálata nélkül nem lett volna eldönthető.

[45] Idézte a Korm. rendelet 83. § (1), (1a), (2) és (3) bekezdését, valamint az EMK 89.1. pontját. Ezeket kógens, mérlegelést nem tűrő rendelkezéseknek nevezte, amelyek kötelezettségként írják elő az alperes számára a közzétett listán szereplő garanciaszervezetek kötelezettségvállalásának biztosítékként való elfogadását. Álláspontja szerint ez az elfogadási kötelezettség összeolvasva a Ptk. 6:416. § (1) és (3) bekezdésében foglalt érvényességi feltétellel, a biztosítékot nyújtó garanciaszervezet irányában szerződéskötési kötelezettséget teremtett. A szerződéskötési kötelezettséget abban az esetben tartotta fennállónak, ha az egyik félnek a Ptk. 6:59. §-a szerinti szerződéskötési szabadsága jogszabály erejénél fogva korlátozott. Ennek alátámasztása céljából a Szegedi Ítéltábla és a Győri Ítéltábla egy-egy határozatára is utalt. Kifejtette, hogy az EMK 89.1. pontja egyrészt korlátozza az alperes partnerválasztási szabadságát, mivel kógens módon állapítja meg, hogy az alperes mely szervezet által kiállított kötelezvényt köteles elfogadni; másrészt a tartalomválasztás szabadsága is korlátozott, a kezességi szerződés tartalmát ugyanis a Korm. rendelet nagyon pontosan meghatározza.

[46] Érvelése értelmében ezért abban az esetben, ha a garanciavállaló szervezet az előlegigénylés iránti kérelem benyújtása szerinti időállapotban szerepel az irányító hatóság által kibocsátott közleményben, és a kezességvállaló nyilatkozat megfelel a Korm. rendeletben foglalt tartalmi elemeknek, az alperest a kezesség tekintetében jogszabály erejénél fogva a Ptk. 6:71. §-a, valamint az EMK 83.1. és 83.2. pontja szerinti tartalommal szerződéskötési kötelezettség terhelte. Előadta, hogy az általa kibocsátott kötelezvények esetén az elfogadásnak mind az alanyi, mind a tartalmi feltételei fennálltak, és így az alperes jogellenesen tagadta meg a kötelezvények elfogadását, és jogellenesen zárkózott el a kezességi szerződés megkötésétől.

[47] Hangsúlyozta, hogy az alperes az EMK 89.1. pontja szerinti listán szereplő biztosítékot nyújtó szervezetekkel köteles további mérlegelés nélkül megkötni a szerződést, amennyiben a szerződés tartalma a Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelel. Ezzel együtt a szerződési szabadságot saját maga és a többi garanciaszervezet számára is korlátozottnak tekintette. Az EMK 89.1. pontjából nem tartott kiolvashatónak semmilyen olyan, az alperes szerződéskötési mozgásterét bővítő értelmezést, hogy a listán szereplő szervezetek kötelezettségvállalását az alperes csupán „jogosult elfogadni” vagy „elfogadhatja”. Álláspontja szerint abban az esetben, ha a támogatási rendszer állami szereplői bármely okból nem kívánnának a továbbiakban feltétel nélkül szerződést kötni valamely, a listán szereplő vállalkozással, akkor erre megvan a jogszabályi lehetőségük azzal, hogy a listát módosítják, a listán nem szereplő személy kötelezettségvállalását pedig mindig esetenként vizsgálják. Rámutatott arra, hogy az alperes jogértelmezése egyben teljesen feleslegessé is tenné a listát,

sőt szembe menne a normavilágosság és a jogbiztonság követelményével. Kiemelte: a listán szereplés azt jelenti, hogy a kezességvállalási szerződés a személyi feltételek vizsgálata nélkül megkötésre kell, hogy kerüljön, és nem azt, hogy más személy ne nyújthatna biztosítékot. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Korm. rendelet 115. § (4) bekezdés c) pontjára, és azt úgy értelmezte, hogy a listán szereplés követelménye az előlegigénylés iránti kérelem benyújtásáig vizsgálendő. Ehhez képest állította, hogy az alperes elutasításainak időpontjában a listán szerepelt, és így az alperes a kötelezvényeket jogosulatlanul utasította el.

[48] A fentiekből következően tévesnek tartotta a perben eljáró bíróságoknak azt a megközelítést, hogy az alperes elutasításait a Ptk. 6:59. § (1) bekezdése alapján meg lehetett ítélni. Ezzel szemben előadta, hogy a Korm. rendelet szabályai alapján azt a következtetést kellett volna levonni, hogy az alperest a szerződéskötés szabadsága nem illette meg.

[49] Hivatkozása szerint több olyan bírósági határozat is elérhető, amelyben a bíróságok olyan jogszabályok esetén állapították meg a szerződéskötési kötelezettség fennállását, amelyekben formálisan nem szerepelt a szerződéskötési kötelezettség kifejezés, hanem csak a szerződő felek személye és a jogviszony tartalma volt meghatározott.

[50] Megalapozatlannak nevezte a jogerős ítéletnek azt a megállapítását is, hogy a perben nem kell vizsgálni, hogy az alperesnek a kötelezvények elutasítására vonatkozó döntései mennyiben voltak megalapozottak.

[51] Figyelemmel volt arra, hogy az alperes az elutasításainak indokaként hivatkozott az EU rendelet 63. cikk (1) bekezdésére. Előadta, hogy a kötelezvények tartalmát az EMK kötelező erővel határozza meg, attól eltérni nem lehet, és a kötelezvényei sem tértek el. Ehhez képest hiányolta, hogy az alperes elutasításaiból nem derült ki, pontosan miben áll az EU rendelet 63. cikk (1) bekezdésének sérelme, és a kötelezvények miért és mennyiben nem feleltek meg e rendelkezésnek. Éppen ezért az alperesnek az ekvivalenciakövetelmény sérelmére történt hivatkozását teljességgel megalapozatlannak és indokolatlannak nevezte. Sérelmezte, hogy ezeket az indokait az elsőfokú bíróság nem vizsgálta. Úgy szintén megalapozatlannak és a Korm. rendelet 83. § (3) bekezdését sértőnek tartotta az elutasításoknak az összecszerűségekre vonatkozó indokolását, azokban ugyanis egy szó nem esik arról, hogy a kötelezvények miért és mennyiben sértik, vagy nem felelnek meg az említett jogszabályi rendelkezésnek. Kifogásolta, hogy bár mindezeket a jogellenesség körében előadta, a bíróságok azok vizsgálatával nem foglalkoztak. Állítása szerint a bíróságok a jogellenesség kérdésében ugyan állást foglaltak, de valójában ezt a kérdést nem vizsgálták teljesszörűen, és ezért a jogi indokolás hiányos.

[52] Mindazonáltal arra is utalt, hogy ha nem szerződéskötési kötelezettségként értelmezendő az EMK 89.1. pontjában foglalt elfogadási szabály, az akkor is azt a kötelezettséget teremtette, illetve teremti meg az alperes részére, hogy a listán szereplő pénzügyi vállalkozás kezességvállalását el kell, illetve el kellett volna fogadnia. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes akkor dönthetett volna a kötelezvény elfogadásáról, ha ő nem szerepel a listán. Ehhez az érveléshez kapcsolódóan is hangsúlyozta, hogy a bíróságoknak meg kellett volna vizsgálniuk az elutasító döntések megalapozottságát, és az ott hivatkozott jogszabályi rendelkezések vizsgálata alapján dönthettek volna érdemben a jogellenesség kérdésében.

[53] A perben eljáró bíróságoknak azt az álláspontját, hogy a Ptk. 6:520. §-ában foglalt feltételek vizsgálata szükségtelen, megalapozatlannak nevezte. Mivel az e § a)-c) pontjaiban foglaltak az adott esetben nyilvánvalóan nem merültek fel, ezért elkerülhetetlennek tartotta annak együttes vizsgálatát, hogy a bíróságok által a Ptk. 6:59. § folytán a jogszabály által megengedett cselekménynek tekintett magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sértette-e, illetve jogszabály a károkozót kártalanításra kötelezte-e. Ezek közül az előbbi feltétel teljesülése körében a bíróságok részéről szükségesnek tartotta volna annak értékelését, hogy a biztosítéknyújtási tevékenység folytatásához nyilvánvalóan érdeke fűződött. Kiemelte, hogy a biztosítéknyújtás pénzügyi piacon sok éves tapasztalattal rendelkezik, illetve rendelkezett már a károkozás időpontjában is. Erre tekintettel pedig állította, hogy jogos érdeke fűződött ahhoz, hogy ezt a gazdasági, pénzügyi tevékenységét továbbra is folytassa, és ennek keretében az általa nyújtott biztosítékok elfogadásra kerüljenek. Arra is utalt, hogy ezt a jogos érdekét végső soron az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében és az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 16. cikkében meghatározott vállalkozás szabadságához fűződő alapjoga védi. Érvelése szerint az alperes magatartása számos olyan vállalkozó jogi érdekét is sértette, aki a közzétett listára alapozva kötött vele együttműködési megállapodást, és nyújtott be előleg kifizetése iránti igényt az alpereshez.

[54] Sérelmesnek tartotta, hogy a fellebbezésében foglaltak ellenére az általa hiányolt, a Ptk. 6:520. § d) pontjában írt második, konjunktív feltételt a másodfokú bíróság ugyanazzal indokolta, mint az első feltételt, a jogszabályi engedélyt, azaz az utóbbit tekintette a jogi érdekre is szolgáló indoknak. Ehhez képest kérdésesnek tartotta, hogy a másodfokú bíróság a jogi érdek hiánya alatt melyik fél jogi érdekének hiányát értette. A saját jogi érdekét ugyanis fennállónak tartotta ahhoz, hogy a kötelezvénye ne kerüljön elutasításra. Az alperes mint károkozó jogilag védett érdekének vizsgálata esetén viszont az említett jogszabályhely alkalmazását tévesnek nevezte. Álláspontja szerint helyes értelmezés esetén a másodfokú bíróság kénytelen lett volna állást foglalni abban a kérdésben, hogy volt-e jogilag védett érdeke a kötelezvények nyújtására. Mivel pedig az elsőfokú ítélet jogi indokolása ebben a vonatkozásban teljes mértékben hiányzott, ezért ezt a hiányt a másodfokú eljárásban sem tartotta pótolhatónak.

[55] Fenntartotta, hogy a bíróságok egyike sem végezte el a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésére alapított keresetének tényleges és tartalmi vizsgálatát. Ennek körében előadta, hogy a kártérítési keresetet a szerződésen kívüli kárért való felelősség általános szabályaira alapozta, és a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésére csak mint többlettényállási elemre utalt a keresetlevelében. Emiatt a másodfokú bíróság részéről a jogerős ítéletben annak vizsgálatát tartotta volna szükségesnek, hogy a Ptk. 6:518. §-ban és az azt követő §-okban foglalt feltételek megvalósultak-e, és így az alperes kártérítési felelőssége fennáll-e. A Ptk. 1:3. § (2) bekezdése kapcsán abban a kérdésben tekintette volna indokoltnak a másodfokú bíróság döntését, hogy az alperes 2022 októberében – általa sem vitatottan – 19 esetben küldött befogadó nyilatkozatot a kötelezvényekre, és 2023 januárjától elkezdte visszautasítani azokat. Ezt úgy értelmezte, hogy az alperes károkozó magatartása kiegészült azzal a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésében foglalt többlettényállási elemmel, amely szerint a korábbi joggyakorlása durván szemben állt a későbbi elutasításokkal. Hivatkozása szerint a jogerős ítélet ebben a kérdésben tartalmilag nem foglalt állást.

[56] Az MNB határozatának figyelembe vehetősége tekintetében – a jogerős ítélet indokolásával szemben – nem látta akadályát annak, hogy azzal érveljen, hogy az alperes valótlanul állította a kötelezvényekben felhívott jogszabályi rendelkezések sérelmét. Kiemelte, hogy a petitumaiban az ezekből levont állítások jogsértő voltának megállapítását kérte, és lehetősége volt arra, hogy az azok alapjául szolgáló megállapításokat elemezze, értelmezze, és ezeket érvként a perben felhasználja. Megítélése szerint az a tény, hogy ezekre vonatkozóan külön nem volt petituma, a másodfokú bíróságot nem mentesíthette az előadott érvek figyelembevételétől.

[57] A jóhírnév megsértése körében állította, hogy a másodfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül értékelte a bizonyítékokat, különösen az MNB határozatát. Ezt azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság egy időben később keletkezett határozat megállapításait tartotta olyan magatartásra vonatkozóan irányadónak, amely magatartás időpontjában e határozat még nem létezett. A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben az utóbbiakkal ellentétes megállapítást abból sem tartotta levonhatónak, hogy az MNB határozat megállapításai egy ellenőrzési eljárás eredményei. Érvelése szerint ugyanis a jogerős ítélet semmilyen konkrét megállapítást nem tartalmaz arról, hogy az említett eljárás eredményei alapját képező magatartások miért valósultak volna meg már az alperes jóhírnévsértő tartalmú elutasításainak meghozatala idején. Azt sem az ítéletek indokolásából, sem az MNB határozatából nem tartotta kideríthetőnek, hogy a kötelezvényei miatt jelentenének pénzügyi kockázatot. Ezen túlmenően kiemelte az MNB határozatnak azt, az álláspontja szerint a bíróságok által alaposan meg nem vizsgált pontját, amely az értékvesztés és céltartalékképzés területére tartozó előírásokat tartalmazta. Hangsúlyozta egyúttal, hogy annak megfelelően a céltartalékképzési szabályzatát az előírt határidőn belül, 2024. december 20-án, azaz az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése után módosította, és azt az MNB részére megküldte.

[58] Ugyancsak leegyszerűsítőnek találta azt az álláspontot, hogy „a jogszabályoknak nem megfelelően működő” és „bírsággal is sújtott”, a „kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötésétől eltiltott” társaság. Ezeket a megállapításokat azért tartotta iratellenesnek, mert nem véglegesen tiltották el a kezességvállalási biztosítékok nyújtásától. Azt a megfogalmazást, hogy nem a jogszabályoknak megfelelően működik, azért nevezte általánosítónak, mert azt a benyomást kelti, hogy a működése egyáltalán nem jogszerű, ha azonban ez így lenne, akkor az MNB nyilvánvalóan visszavonta volna a működési engedélyét. Állítása szerint az a kijelentés, hogy bírsággal is sújtott, tényszerűen igaz, azonban ez még mindig nem ad alapot arra, hogy az elutasításokban foglalt kijelentések megalapozottak, valósak lettek volna. Hangsúlyozta, hogy az MNB kizárólag az új kezességvállalási ügyletek megkötését tiltotta meg időlegesen. Azt is előadta, hogy a jogerős ítéletben foglalt érvelést analóg módon alkalmazva arra a következtetésre kell jutni, hogy mindazon pénzügyi vállalkozás, amelynél a felügyeleti szerv szabálytalanságot állapít meg, nem fogja tudni valamely fizetési kötelezettségét teljesíteni. Ezt ugyanakkor nyilvánvalóan cáfoltnak tartotta az MNB által eddig megbírságolt bankok listájával.

[59] Rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlat szerint, ha az állított (jogsértő) kijelentés (tényállítás) valós, akkor jóhírnévsértés nem valósul meg, és a tényállítás valóságtartalmának bizonyítása az ellenérdekű fél érdekében áll. Erre figyelemmel az alperes részéről tartotta volna indokoltnak annak bizonyítását, hogy az MNB határozat olyan időtartamra vonatkozik, amikor a sérelmezett állítások születtek. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság ehhez képest

megfordította a bizonyítási érdeket, és nemleges tény bizonyítását várta volna el tőle, a bizonyítás elmaradásának következményeit pedig a terhére vonta le.

[60] Megjegyezte, hogy az MNB határozata számviteli hiányosságokat állapított meg, és azok pótlására hívta fel, de e számviteli hiányosságok nem álltak összefüggésben az alperes állításaival.

[61] A valóság alperes általi bizonyítottságának el nem fogadása esetén helytállónak tartotta azt az érvelését, amelyet állítása szerint a másodfokú bíróság a rendelkezési elvre tekintettel figyelmen kívül hagyott: az alperes elutasításai kivétel nélkül azt a valótlan, félrevezető látszatot keltették az elutasítások címzettjeiben, akik az ügyfelei, illetve volt ügyfelei voltak, hogy nem nyújt megfelelő biztosítékot az adott támogatás folyósításához, továbbá az általa nyújtott kezességvállalás alkalmatlan a biztosíték funkciójának betöltésére.

[62] Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy az elutasítások egésze durván sérti az üzleti jóhírnevét, a piacon kialakult megbecsültségét. Ebben a körben kérte a Szegedi Ítélőtábla BDT 2021.4387. számon megjelent ítélete megállapításai megfontolását.

[63] A jogerős ítélet indokolásával szemben előadta, hogy önmagában az a körülmény, hogy az MNB határozat az interneten elérhető, nem teszi azt köztudomású tényné. Arra is utalt, hogy az MNB határozatáról az elsőfokú bíróságnak hivatalos tudomása sem volt, az alperes pedig a bizonyítási indítványát elkésztetten terjesztette elő. Annak alátámasztására, hogy a perben eljár bíróságok tévesen értelmezték a köztudomású tény fogalmát, a fellebbezésében előadottakat megismételve hivatkozott az említett kérdésben kialakult bírósági gyakorlatra. Utalt arra is, hogy a Kúria a Pfv.I.20.520/2023/4. számú határozatában nem tekintette köztudomású ténynek önmagában valamely információnak az interneten való elérhetőségét. Okfejtése szerint ennek tükrében az MNB határozatát aligha lehet köztudomásúnak tekinteni. Mivel pedig a perben eljár bíróságok a jóhírnév sérelme vonatkozásában túlnyomórészt az MNB határozatával indokolták a jogellenesség hiányát, vagyis az alperes tényállításának valóságát, és azt a fentiek alapján nem lehet figyelembe venni, ezért azt a következtetést tartotta levonhatónak, hogy az elutasításokban foglaltak sértik a jóhírnevét. Emiatt a Pp. 266. § (2) bekezdésének megsértését az ügy érdemére kihatónak nevezte, hiszen az elsőfokú bíróság az alperesnek az MNB határozat mint bizonyíték előterjesztésére vonatkozó utólagos bizonyítási indítványát elutasította, és köztudomású tényként vette figyelembe. Állította, hogy a másodfokú bíróság a megjelölt eljárási szabálysértések miatt tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a jóhírnevét az alperes nem sértette meg, azaz az alperes a valóságot bizonyította.

[64] Jogszabályellenesnek tartotta azt a következtetést is, hogy a Tpvt. 2. §-ára alapított keresetének érdemi vizsgálata mellőzhető volt. Ehhez kapcsolódóan előadta, hogy a másodfokú bíróság által megjelölt, BH 2011.256. számon megjelent eseti döntésben foglaltakat nem lehetett volna egy az egyben alkalmazni a felek közötti eljárásra. Azt a mozzanatot, amelyet értelmezése szerint meg lehet feleltetni az említett határozat tényállásának, a másodfokú bírósággal ellentétben nem az alperes elutasító magatartásaiban, hanem a lista kialakításában és feltöltésében jelölte meg. Erre figyelemmel kifejtette, hogy a hivatkozott eseti döntésben foglaltak akkor lennének irányadóak, ha arra vonatkozóan terjesztette volna elő a Tpvt.-re alapított keresetét, hogy miért tagadták meg az illetékes

hatóságok a listára való felkerülését, vagy miért rendelték el az arról való levételt, azonban az adott esetben nyilvánvalóan nem ez a helyzet.

[65] Mindezek miatt hangsúlyozta, hogy az alperesnek az a magatartása, hogy a listán szereplő garanciaszervezet kötelezvényét elutasítja, már nem jogszabályból fakadó kötelezettsége, és ez a magatartás az elsőfokú ítélet által is megállapított módon piaci hatású. Éppen ezért a Tpvt. 1. §-ába ütközőnek nevezte azt a megállapítást, hogy az alperes eljárása nem volt piaci magatartás, és így a Tpvt. 2. §-ára alapított kereset érdemi vizsgálat nélküli elutasításának volt helye. A másodfokú bíróságnak azt az eljárását, hogy e kereseti kérelemről a Tpvt. 1. §-ának téves alkalmazásával nem határozott, a Pp. 341. § (1) bekezdését is sértőnek tartotta.

[66] Előadta, hogy a másodfokú bíróság által 2/3-ára leszállított elsőfokú perköltség és a másodfokú perköltség összege is jelentősen eltúlzott, és nincs tekintettel a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre, emiatt pedig ellentétes a Kúria Pfv.III.21.045/2022/5. és Kpkf.V.35.378/2021/3. számú határozatában foglaltakkal. Utalt arra, hogy az alperes jogi képviselője által az elsőfokú eljárásban ténylegesen elvégzett munka mindösszesen 95 oldalnyi beadvány elkészítését és 6 óra tárgyaláson való részvételt foglalt magában, amelynek elvégzése nagyságrendileg 100 munkaórát vehetett igénybe, míg a fellebbezési ellenkérelem elkészítése és a fellebbezési tárgyaláson való részvétel esetében ez az óraszám az iratanyag terjedelme alapján 25-30 órára becsülhető. Erre figyelemmel még a jogerős ítélettel leszállított ügyvédi munkadíjat is hatszorosának, illetve tízszeresének tartotta a ténylegesen és reálisan felmerült ügyvédi munkaórák ellenértékének. Ennek körében a jogerős ítéletben foglaltakkal szemben nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a saját ügyvédi munkadíját milyen összegben kérte megállapítani. Kiemelte, hogy „az alperes jogi képviselői nem nyújtottak olyan teljesítményt, amely a megítélt perköltségre őket meritokratikusan feljogosítaná”.

[67] A felperes a felülvizsgálati kérelemben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett, amelyet a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapított. Az engedélyezést megalapozó jogkérdést abban jelölte meg, hogy a kötelezvény el nem fogadása a szerződési szabadság részét képező partnerválasztási szabadság körébe tartozik-e; abban az esetben, ha a kötelezvény minden formai követelménynek megfelel, megteheti-e a kötelezvény elfogadását vizsgáló szerv, hogy a kötelezvényt nem fogadja el, nem köt kezességi szerződést a kötelezvényt kiállító személlyel, és elutasítja a támogatási szerződés szerinti azon kifizetési igénylést, amelyhez az adott kötelezvény csatolásra került.

[68] A Kúria a Gfv.III.30.234/2025/3. számú végzésével a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján, a jogkérdés különleges súlya miatt engedélyezte. A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[69] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[70] Előadta, hogy a felperes állításával ellentétben megilleti a választás szabadsága, azaz jogosult eldönteni, hogy a közzétett listán szereplő szervezetek közül melyik szervezet

kezességvállalását fogadja el, és tehet elutasító nyilatkozatot függetlenül attól, hogy a listán szereplő szervezet a Korm. rendelet tartalmi előírásainak mindenben megfelelő nyilatkozatot bocsátott ki. Hivatkozása szerint ez a döntési jogosultsága a részéről nem önkényes joggyakorlás, hanem a Ptk. 6:59. § (1) bekezdésében biztosított szerződési szabadság szükségszerű következménye. Arra is hivatkozott, hogy e körben nem pusztán jogosult, hanem kifejezetten köteles mérlegelni, hogy a felkínált biztosíték megfelel-e az uniós rendeletekben rögzített követelményeknek, így a szerződéskötés elutasítása nem jogellenes, hanem a jogszabály által megkövetelt magatartás.

[71] Álláspontja szerint az EMK 89.1. pontjából nem olvasható ki a felülvizsgálati kérelemben említett elfogadási szabály, továbbá nem helytálló a felperesnek az a hivatkozása sem, hogy a listához fűződő közbizalmat az egyedi döntéseivel felülírta, és jogszabályellenesen hozott a felperes kötelezvényeit elutasító döntést. Hangsúlyozta, hogy a közzétett lista nem rendelkezik olyan normatív jelleggel, amelyhez a jogszabály által védett közbizalom fűződne, az arra történő felkerülés nem keletkeztet alanyi jogot arra, hogy az azon szereplő szervezet által nyújtott biztosítékot kötelezően elfogadja, és a listán történő feltüntetés csupán feljogosította a felperest arra, hogy érvényes kezességvállaló nyilatkozatot bocsásson ki. Meglátása szerint szerződéskötési kötelezettség még közvetett módon sem vezethető le a Korm. rendelet szabályaiból, és ennek folytán magatartásának jogellenessége fogalmilag kizárt.

[72] Tévesnek tartotta a felperesnek azt az érvelését is, hogy jogosult lenne a garanciavállaló szervezetek listáján nem szereplő szervezet tartalmilag elfogadhatónak minősülő kötelezvényéről mérlegelés útján dönteni, ilyen mérlegelési jogkörrel ugyanis nem rendelkezik. Ezt az értelmezést továbbá teljes egészében ellentétesnek nevezte a Jogegységi határozatban kifejtettekkel is. A Korm. rendelet és a Jogegységi határozatban foglaltak alapján egyértelműnek tekintette, hogy kezességet csak a garanciaszervezetek listáján szereplő szervezet vállalhat, és a listán nem szereplő szervezet által kibocsátott kötelezvényt sem mérlegelés útján, sem más módon nem minősítheti megfelelőnek, és nem fogadhatja el biztosítékként.

[73] A fentiekből következően helytállónak tartotta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy az elutasító döntései, továbbá a felperes e körben előadott érvei vizsgálatának nem volt helye. Érdemi vizsgálat esetén ugyanakkor azt is megállapíthatónak nevezte, hogy a Korm. rendelet 83. § (3) bekezdésére történt hivatkozás a perben nem bír relevanciával, azt a felperes tévesen jelölte meg, ugyanis ez a jogszabályhely a megvalósítás, illetve a fenntartás egyéb eseteiben nyújtandó biztosítékot rendezi.

[74] A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben rámutatott arra, hogy a másodfokú bíróság által kifejtettek nem a Ptk. 6:520. § d) pontjának megkerülését, hanem éppen annak helyes alkalmazási korlátját fejezik ki. Az ezzel kapcsolatos vizsgálat fogalmi elemének ugyanis nem azt tekintette, hogy a károsultnak gazdasági érdeke fűződött valamely magatartás bekövetkezéséhez, hanem azt, hogy a jogilag védett, alanyi vagy abszolút jogi pozíciója sérült. Érvelése szerint önmagában az, hogy egy piaci szereplő üzleti modellje, bevételi várákozása vagy piaci stratégiája megghiúsul, nem keletkeztet jogellenességet, ha a másik fél magatartása nem sértett konkrét jogi kötelezettséget. Előadta, hogy mivel semmilyen szerződéskötési kötelezettség nem terhelte, ezért a felperes oldalán nem keletkezhett olyan jogilag védendő érdek, amelynek sérelme az említett jogellenességet

kizáró ok vizsgálatát megalapozta volna. Az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését és a Charta 16. cikkét illetően kiemelte, hogy azok az állami beavatkozással szemben védenek, azonban nem alapoznak meg magánjogi igényt arra, hogy egy másik szereplő adott szerződést megkössön, vagy egy adott biztosítékot elfogadjon.

[75] Értelmezése szerint a felperes érvelése valójában arra irányult, hogy a szerződési szabadság gyakorlását kártérítési felelősséggé minősítse. Ezzel szemben egyetértett a jogerős ítéletnek azzal az indokával, hogy a felperes jogi érdekének hiánya a szerződéskötési kötelezettség hiányából következett. Ennek folytán a Ptk. 6:520. § d) pontjának részletes vizsgálatát és annak az indokolásban történő részletes levezetését nem tartotta szükségesnek.

[76] A felperes hivatkozásával szemben az elsőfokú ítélet indokolásából egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes igényét a szerződésen kívüli kártérítési felelősség általános szabályaira épülőnek, míg a jóhiszeműség és tisztesség követelményére való hivatkozást kizárólag kiegészítő, értékelő jellegűnek tekintette. Kifejtette egyúttal azt is, hogy az egymást követő eltérő joggyakorlás önmagában nem sérti a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, ez a tényállás csak kivételesen, szigorú többletfeltételek fennállása esetén alkalmazható, és ehhez képest az elutasító döntésekben megnyilvánuló magatartása nem ütközött a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe, hanem a Ptk. 6:59. §-ában biztosított szerződési szabadság körébe tartozó jogszerű magatartás volt. Hivatkozása szerint ezért nem volt helytálló a felperesnek az az állítása sem, hogy a bíróságok a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésére alapított érvelést formálisan bírálták el. Utalt továbbá arra, hogy ez a jogszabályhely jogellenesség hiányában önálló felelősségalkapént nem szolgálhat.

[77] Az MNB határozat figyelembevételére tekintetében helyesnek tartotta a másodfokú bíróságnak azt a következtetését, hogy kizárólag a felperes által nevesített jogsértő állítás vizsgálatára volt jogosult, nem pedig a kereseti kérelemmel nem támadott kérdések önálló elbírálására. Vitatta, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta volna a fellebbezésben előadott érveket. Állította, hogy a másodfokú bíróság az indokolási kötelezettségének e körben maradéktalanul eleget tett.

[78] Előadta, hogy a másodfokú bíróság az MNB határozatának lényeges tartalmát köztudomású tényként helyesen vette figyelembe. Ezzel kapcsolatban hivatkozott az ilyen határozatok nyilvánosságra hozatalát kifejezetten előíró törvényi rendelkezésekre.

[79] Alaptalannak tartotta a felperesnek azt a hivatkozását is, hogy a kifogásolt közlések általánosítóak vagy félrevezetőek lettek volna. Hangsúlyozta, hogy az elutasító nyilatkozatai olyan, objektíve létező felügyeleti intézkedésekre, illetve azok jogkövetkezményeire utaltak, amelyek alkalmasak voltak annak megítélésére, hogy a felperes által nyújtott biztosíték megfelel-e az uniós és hazai követelményeknek. Megismételte, hogy a támadott elutasítások kizárólag valós tényeken alapultak, és nem tartalmaztak a felperes jóhírnevének sérelmére alkalmas állítást. Nem tartotta elfogadhatónak a felperesnek azt a hivatkozását sem, hogy az ideiglenes jellegű felügyeleti intézkedés ne lenne alkalmas a pénzügyi kockázatra való utalás megalapozására. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy ha a felperes később eleget is tett az MNB által előírt kötelezettségeknek, ez nem tette visszamenőleg valótlanná a saját korábbi, a fennálló felügyeleti helyzetre reagáló közléseit. Arra is kitért, hogy a felperes érvelése

valójában a bizonyítékok újbóli mérlegelésére irányult, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretei között nincs lehetőség.

[80] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben annak tulajdonított jelentőséget, hogy a Tpvt. hatálya nem pusztán az eljáró személy jogállásától függ, hanem a tanúsított magatartás természetétől is. A Tpvt. alkalmazhatósága dogmatikai korlátjának nevezte, hogy nem minősül piaci magatartásnak az állami, illetve közhatalmi szerv olyan eljárása, amelyet jogszabály ír elő, vagy amelyre jogszabály kifejezetten felhatalmazást ad. Ezt értelmezése szerint a BH 2011.256. számú eseti döntés általános elvi tételként rögzíti. Ezen túlmenően előadta, hogy a felperes mindezekkel ellentétes érvelése valójában a versenyjogi normák kiterjesztő értelmezésén alapult.

[81] Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben megjelölt kúriai határozatok sem támasztják alá a felperesnek azt az állítását, hogy a javára megítélt perköltség jogszabálysértően magas lenne. Kiemelte, hogy egy nagy pertárgyértékű, komplex jogkérdéseket felvető ügyben az ügyvédi munka értéke nem merül ki a beadványok terjedelmében vagy a tárgyaláson eltöltött órák számában. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú határozatában foglaltakra. Állítása szerint a felperes az utóbbi határozattal szemben, a jogi képviselője által ellátott tevékenység tartalmi megítélése alapján kérte az ügyvédi munkadíj csökkentését. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes érvelése valójában nem jogszabálysértést, hanem a bíróság mérlegelési jogkörének vitatását jelentette.

A Kúria döntése és jogi indokai

[82] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felperes kérelmére a felülvizsgálatot a Pp. 2025. december 31-ig hatályban volt 409. § (2) bekezdés b) pontjának első fordulata alapján azért engedélyezte, mert a felülvizsgálati kérelemben felvetett, a konkrét ügyön túlmutató jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában, és ennek a különleges súlyú jogkérdésnek a megválaszolása a jogegységet (jogbiztonságot) is érinti.

[83] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[84] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt és érdemben vizsgálható okokból nem jogszabálysértő.

[85] A Pp. 413. § (1) bekezdés d) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a Kúria döntésére vonatkozó határozott kérelmet, hogy a kérelmező milyen tartalmú döntés meghozatalát kívánja.

[86] A rendelkezési jogából fakadóan a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél határozza meg, hogy a jogerős ítéletet milyen keretben támadja, milyen határozat meghozatalát kívánja, amelyekhez a Kúria kötve van, felülvizsgálati kérelmével a fél határolja körül a Kúria mozgásterének és cselekvési lehetőségeinek a kereteit (Kúria Gfv.I.30.373/2023/7.,

Gfv.I.30.094/2024/10., Pfv.I.20.522/2024/7.). A Pp. törvényjavaslatának 419. oldalán írtak értelmében a felülvizsgálat eredménye a Kúria döntése, amelyet – kiindulva a felek rendelkezési jogából és a kérelemhez kötöttség elvéből – a felülvizsgálatot kérelmezőnek kell egyértelműen indítványoznia (Kúria Gfv.I.30.125/2025/12.).

[87] A felperes felülvizsgálati kérelmében foglalt, egymással eshetőleges kapcsolatban álló kérelmek közül a negyedleges kérelem az ismertetett követelményeknek nem felelt meg. A felperes a jogerős ítélet részbeni, az első- és másodfokú perköltségről szóló rendelkezésének hatályon kívül helyezése mellett az alperes javára megítélt ügyvédi költség mérséklését ugyanis anélkül kérte, hogy az ehhez kapcsolódóan megsértett jogszabályhelyként megjelölt régi Ükr. 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával meghatározni kért ügyvédi munkadíj összegét feltüntette volna. A felülvizsgálati kérelemnek ez a része ezért érdemben nem volt vizsgálható.

[88] Ezen túlmenően a felülvizsgálat korlátainak meghatározásakor figyelemmel kellett lenni arra, hogy bár a további kérelmek tartalma miatt a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rendelkezése nem volt, a felperes – a fellebbezésében írtaktól eltérően – a jóhírnév sérelmének megállapítására irányuló kereset esetében a „nem tesz eleget valamely jogerős ítéletben foglalt kötelezettségének” állításhoz, valamint az alperes két ellenőrének sérelmezett kijelentésével kapcsolatos keresethez köthető indokot nem adott elő, ebben a körben külön jogszabálysértésre nem hivatkozott.

[89] A felperes a felülvizsgálat alapjaként a jogerős ítélet jogszabálysértő jellege mellett annak a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérését is állította. Az ezekkel összefüggő jogi érveit a fellebbezésében is megjelent főbb hivatkozások mentén ismertette. Ennek megfelelően a jogerős ítéletet a szerződéskötési kötelezettség fennállása, az elutasító döntések alaptalansága, a jogellenességet kizáró ok vizsgálata, a Ptk. 1:3. § (2) bekezdésén alapuló kereset elbírálásának mellőzése, az MNB határozat figyelembe vehetősége, annak köztudomású ténynek minősítése, a Tpv. 2. §-ának érdemi vizsgálhatósága és a perköltség eltúlzottsága kérdésében támadta.

[90] A szerződéskötési kötelezettség fennállásáról végkövetkeztetését tekintve mindkét fokú bíróság azonosan, a Ptk. 6:59. §-ának értelmezése eredményeként foglalt állást. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:520. § d) pontja szerinti jogellenességet kizáró ok vizsgálata körében mutatott rá arra: az alperes szabadon dönthetett arról, hogy a felperessel nem kíván újabb jogviszonyba lépni, és ez a magatartása a jogszabály által megengedett volt. A másodfokú bíróság az egyező álláspontjának kialakításakor tekintettel volt a Kúria Pfv.I.20.706/2023/10/II. számú közzétett határozatának az EU rendelet és a Korm. rendelet szabályait értelmező jogi indokaira, a Ptk. 6:59. §-ához fűzött indokolásra és a Jogegységi határozatra. Ehhez képest a felperes a felülvizsgálati kérelmében változatlanul állította, hogy a Korm. rendelet megjelölt rendelkezései és különösen az EMK 89.1. pontja kötelezettségként írják elő az alperes számára a közzétett listán szereplő garanciaszervezetek kötelezettségvállalásának biztosítékként való elfogadását. Ez, a jogerős ítéletben foglaltakkal ellentétes jogértelmezés azonban az alábbiakban részletezettek miatt helytelen volt.

[91] A Ptk. – a felek szerződési szabadságából kiindulva – a szerződéskötési kötelezettség körét szűkre szabottan határozza meg [Ptk. 6:71. § (1) bekezdés] (Kúria

Pfv.II.20.081/2025/8.). A szerződéskötési kötelezettség szűk körre korlátozódó, kivételes jogintézmény, tekintve, hogy jelentős mértékben befolyásolja a kötelmi jog alapelemét, a szerződéskötési szabadságot [Ptk. 6:59. § (1), (2) bekezdés]. Ennek megfelelően a jogalkotó – általános vagy konkrét formában, de minden esetben – kifejezett törvényi rendelkezéssel írja elő e jogintézmény érvényesülését (Ptk. 6:71. §), ilyen előírás hiányában a fél szerződés kötése a szerződési szabadság alapelvi szintű normájával szemben nem kötelezhető (Kúria Pfv.V.20.333/2025/6.).

[92] Mindezek ismeretében ugyan elfogadható volt a felperesnek az a felülvizsgálati hivatkozása, hogy a jogszabályon alapuló szerződéskötési kötelezettség fennállásának meghatározásakor nem formálisan a szerződéskötési kötelezettség kifejezés használatának van jelentősége, de a jogintézmény kivételes jellegére figyelemmel e kötelezettségnek a jogszabály által pontosan, félreérthetetlenül meghatározottnak kell lennie. A másodfokú bíróság ezért nem tévedett akkor, amikor a szerződéskötési szabadság kizárására alkalmasnak csak a jogszabály kifejezett és egyértelmű rendelkezését tartotta alkalmasnak. Ennek vizsgálatakor pedig – a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben – az elsőfokú bíróságtól eltérően nem csupán a Ptk. 6:59. § (1) bekezdését, hanem a Korm. rendeletnek a felek által az első- és másodfokú eljárásban egyaránt hivatkozott szabályait is értelmezte. Azok közül a megsértettként feltüntetett 83. § (2) és (3) bekezdése a biztosítékkal szemben – a rendelkezésre állásának időtartamát és mértékét illetően – támasztott követelményeket határozza meg, míg az EMK 89.1. pontja tartalmazza – egyebek mellett – azt, hogy az irányító hatóság közleményt ad ki azokról a garanciaszervezetekről, melyek kezességvállalását biztosítékként elfogadja. A másodfokú bíróság az utóbbi jogszabályi rendelkezés tartalmát úgy határozta meg, hogy az alperest az említett közleményben szereplő szervezetek tekintetében megilleti a választási lehetőség, a kezességvállalásra vonatkozóan nyilatkozó személy felé ezért még akkor sem áll fenn szerződéskötési kötelezettsége, ha egyébként annak nyilatkozata tartalmilag megfelelő. Mindez valójában a Ptk. 6:59. §-ában szabályozott szerződési szabadság elvének a jogerős ítéletben is bemutatott három eleme közül a másik szerződő fél megválasztásának szabadsága és a szerződési tartalom alakításának szabadsága korlátozását jelentette. Ezt támasztotta alá a Jogegységi határozat indokolása is. Az ugyanis utal a szerződéses szabadság igen korlátozottan érvényesülő alapelvére [104], és azt is tartalmazza, hogy a Korm. rendelet eltérést nem engedő szabályai szűkítik a felek szerződéses szabadságát [111]. Éppen ezért a felperes helyesen hivatkozott a partnerválasztási és a tartalomválasztási szabadság korlátozottságára. Ezt azonban tévesen azonosította a szerződéskötési kötelezettség jogszabályi előírásával, és ezáltal a szerződési szabadság további elemének, a szerződéskötési elhatározás szabadsága kizárásával. A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben az EMK 89.1. pontjának megjelölt rendelkezése az alperes számára a listán szereplő szervezetekkel történő, további mérlegelés nélküli szerződéskötésnek és az általuk nyújtott biztosíték elfogadásának feltétlen kötelezettségét sem teremti meg. Az kizárólag azt a személyi kört határozza meg, amely a biztosítékként elfogadható kezességvállalás nyújtására jogosult. A Jogegységi határozat indokolása [91] ennek megfelelően rögzíti, hogy a Korm. rendelet eleve nem engedélyezi a garanciavállalást a rendeleti szabályoknak meg nem felelő pénzügyi vállalkozások részére. Másrészt viszont – ahogyan arra a másodfokú bíróság is helytállóan utalt – az alperes jogosult volt arról dönteni, hogy a közleményben megnevezett garanciaszervezetek közül melyiknek a kezességvállalását fogadja el. A felperes által nyújtott biztosíték elfogadására és a vele történő szerződéskötésre ezért a biztosíték megfelelőségétől, az azzal kapcsolatban az EU rendelet és a Korm. rendelet által támasztott követelmények teljesülésétől függetlenül sem volt köteles. Emiatt a jogerős ítélet a Ptk. 6:59. § (1) bekezdését és az EMK 89.1. pontját sem sértette.

[93] A másodfokú bíróság a szerződéskötési kötelezettség hiánya miatt a kötelezvények elutasítására vonatkozó döntések megalapozottságának értékelését szükségtelennek tartotta. A felperes ezzel szemben megfogalmazott felülvizsgálati álláspontja az volt, hogy az egyenértékűség sérelme megvalósulásának kérdésében érdemben kellett volna állást foglalni. Ezzel együtt továbbra is vitatta a döntések indokainak helyességét, az azokban meghatározott okok valóságát. Előadta ugyanakkor azt is, hogy amennyiben az eljáró bíróságok a Ptk. 6:59. § (1) bekezdését nem alkalmazzák tévesen, akkor érdemben vizsgálták volna az elutasítások jogszabályi megfelelőségét. Vagyis: a felperes maga is a kifogásolt döntések megalapozottságának vizsgálata előfeltételének tekintette az általa állított szerződéskötési kötelezettség fennállását. Eppen ezért a Ptk. 6:59. § (1) bekezdése sérelmének hiányában, az annak értelmezése eredményeként a jogerős ítéletben kifejtett indokok helyessége miatt a másodfokú bíróság okkal mellőzte az alperes döntéseinek a felperes által feltüntetett szempontok alapján történő tartalmi vizsgálatát. Ebből következően pedig a jogerős ítélet nemcsak az EU rendelet 63. cikk (1) bekezdését, a Korm. rendelet 83. § (2) és (3) bekezdését, valamint az EMK 89.2. pontját, de a Pp. 346. § (5) bekezdését sem sértette.

[94] A felperes a kártérítés megfizetésére irányuló keresetét a deliktuális felelősség Ptk. 6:519. §-ában foglalt általános szabályára alapította, és az alperes károkozó magatartásaként a kötelezvények elutasítását jelölte meg. Ezzel szemben a bíróságok a kártérítési felelősség szükségképpen feltételei közül a jogellenesség hiányát állapították meg, amit a Ptk. 6:520. § d) pontjában írt jogellenességet kizáró ok fennállásával indokoltak. Ennek, a felülvizsgálati kérelemben ugyancsak vitatott jogi álláspontnak a helyességét a következők figyelembevételével kellett megítélni.

[95] A Ptk.-nak a károkozás általános tilalma címet viselő 6:518. §-a szerint a törvény tiltja a jogellenes károkozást. Az ehhez kapcsolódó 6:520. § pedig kimondja, hogy minden károkozás jogellenes, és taxatív felsorolást ad az ez alóli kivételt jelentő, a jogellenességet kizáró okokról [Kúria Pfv.III.21.414/2019/4. (BH 2021.74.)]. A jogellenességről rendelkező Ptk. 6:520. § általános érvennyel mondja ki, hogy minden károkozás jogellenes (Kúria Pfv.IV.20.153/2017/4.). A törvény a jogellenes károkozást tiltja (Ptk. 6:518. §), kártérítési felelősség a jogellenes károkozáshoz kapcsolódik (Ptk. 6:519. §), polgári jogi értelemben mindent kárt okozó magatartás jogellenes, kivéve, ha a károkozó magatartás jogellenességét kizáró ok áll fenn (Ptk. 6:520. §) [Kúria Pfv.III.20.775/2020/4. (BH 2021.256.)]. A Ptk. 6:518. §-ának a Ptk. 6:520. §-ával egybevetett tartalmából következően károkozás esetén a jogellenesség vélelmezett (Kúria Pfv.III.21.090/2025/6.).

[96] A Ptk. 6:520. § d) pontjának első fordulata szerint minden károkozás jogellenes, kivéve, ha a károkozó a kárt jogszabály által megengedett magatartással okozta, és a magatartás más személy jogilag védett érdekét nem sérti. A felperes a fellebbezésében és a felülvizsgálati kérelmében is helyesen hangsúlyozta e törvényi feltételek konjunktivitását. Ehhez képest az elsőfokú bíróság kétségtelenül elegendőnek tartotta annak megállapítását, hogy mivel az alperes magatartása – a Ptk. 6:59. §-ára tekintettel – a jogszabály által megengedett volt, ezért az nem volt jogellenes. A másodfokú bíróság ugyan a felperes ezt kifogásoló fellebbezési érvelését súlytalannak minősítette, de – a jogági jogellenesség függetlenségének elvére utalás mellett – mégis elvégezte a másik feltétel, azaz a jogilag védett érdek sérelmének vizsgálatát, és a jogi érdek hiányára következtetett önmagában abból, hogy az alperesnek nem volt szerződéskötési kötelezettsége a felperes felé. A felperes a

felülvizsgálati kérelmében a szóban forgó együttes feltételek közül az első feltétel fennállását nem vonta kétségbe. Nem vitatta, hogy a szerződéskötési kötelezettség hiánya esetén a kötelezvényeinek az alperes részéről történt elutasítása jogszabály által megengedett magatartásnak minősülhetett. Ehelyett azt kifogásolta, hogy míg az elsőfokú bíróság a jogilag védett érdek sérelmének vizsgálatát egyáltalán nem végezte el, addig a másodfokú bíróság a jogi érdek hiányát ugyanazzal indokolta, mint a jogszabály által megengedett magatartást, és ezért valójában a fellebbezést ebben a részében érdemben nem bírálta el. A felülvizsgálat során ezért nem kellett, és nem is lehetett állást foglalni abban a kérdésben, hogy az alperesnek a keresetben károkozónak megjelölt magatartása megengedhető volt-e a jogszabály által megengedett magatartás kritériumainak, és ehhez kapcsolódóan a másodfokú bíróság helyesen volt-e figyelemmel a jogági jogellenesség függetlenségére. Kizárólag annak értékelésére volt szükség, hogy a jogilag védett érdek sérelmének hiánya mint a jogellenesség kizárásának többletfeltétele megvalósult-e.

[97] A felperes a jogilag védett érdekét a felülvizsgálati kérelmében azzal azonosította, hogy a biztosítéknyújtási tevékenységét folytathassa, és ezt az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében deklarált vállalkozáshoz való jogból és a Charta 16. cikkében meghatározott vállalkozás szabadságából eredeztette. Ezzel szemben az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében helyesen érvelt azzal, hogy ezek a szabadságjogok nem alapoznak meg egy szerződés megkötésére vagy egy biztosíték elfogadására vonatkozó magánjogi igényt. A vállalkozás joga nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga egy meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást {54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341-342.; megerősítette a 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [155]}. Figyelemmel kellett lenni továbbá arra, hogy uniós tényállási elem hiányában a Charta nem alkalmazható, annak 51. cikke szerint ugyanis rendelkezéseinek címzettjei a tagállamok, amennyiben az Unió jogát hajtják végre (Kúria Pfv.III.21.888/2018/18.). Az adott esetben az állított károkozó magatartás mibenlétére tekintettel a felperesnek mint károsultnak jogilag védett érdeke ahhoz fűződhetett volna, hogy kezességvállalását az alperes biztosítékként elfogadja. Mivel azonban az alperesnek – a fentebb írtak értelmében – ilyen jogszabályi kötelezettsége nem volt, ezért a felperes oldalán az említett jogi érdek sem állhatott fenn. Ezt az értelmezést támasztotta alá a Ptk. 6:520. §-ához kapcsolódó előterjesztői indokolásban felhozott példa is. A szerint „[...] nem minősül jogellenesnek az abból fakadó károkozás, hogy egy vállalkozásnak konkurenciája jelenik meg, amely a vevők egy részét elcsábítja, hiszen e körben nem létezik olyan védett jogi érdek, amelyet a versenytárs jogszabály által megengedett magatartása sértene”. Mindezek miatt a másodfokú bíróság részéről nem jelentette a Ptk. 6:520. § d) pontjának téves alkalmazását az, hogy az alperest terhelő szerződéskötési kötelezettség fenn nem állásából a felperes jogi érdekének hiányára következtetett. Ennélfogva pedig a jogerős ítélet a Ptk. 6:518. §-át és 6:519. §-át sem sértette.

[98] A felperes a keresetlevelében a kártérítés megfizetése iránti keresetnél a jogalap megjelölése körében előadta, hogy az általa külön részletezett többlettényállási elemekre tekintettel alkalmazandónak tartja a Ptk. 1:3. § (2) bekezdését is. Az elsőfokú bíróság ezt is figyelembe véve bírálta el az említett keresetet, az ítéletének indokolásában a károkozás jogellenességéhez kapcsolódóan elemezte a megjelölt alapvető rendelkezés alkalmazási körét, és – jogirodalmi forrásokra hivatkozással – rögzítette, hogy mivel ezt a tényállást a Ptk. a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközőként kezeli, a szankcionálása is eszerint

történhet. Ezzel az állásponttal a másodfokú bíróság is egyetértett. A felperes ezért megalapozatlanul hiányolta az ismertetett jogalapon nyugvó kereset elbírálatlanságát és annak figyelmen kívül hagyását, hogy nem önálló törvényi tényállásról volt szó. Éppen az utóbbi körülmény volt az indoka annak, hogy a perben eljáró bíróságok a kártérítési felelősség egyik tényálláselemének hiánya miatt a jóhiszeműség és tisztesség követelménye teljesülésének külön vizsgálatát, és ebben a körben a felperes által állított tények értékelését mellőzték. Az alperes tehát a felülvizsgálati ellenkérelmében helyesen – a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett Pfv.VI.20.208/2018/5. (BH 2019.198.) számú határozatában és az abban hivatkozott Pfv.VI.20.466/2017/8. számú határozatában kifejtettekkel is összhangban – utalt arra, hogy a Ptk. 1:3. § (2) bekezdése önálló felelősségalként nem szolgálhat. A jogerős ítélet ezért ezt a jogszabályhelyet sem sértette.

[99] Az MNB határozat figyelembe vehetőségére vonatkozó felülvizsgálati érvek a jóhírnév megsértésének megállapítása, a jogsértő magatartástól való eltiltás és az elégtételadás iránti, kizárólag a Ptk. szabályaira alapított keresethez kapcsolódtak. A másodfokú bíróság ebben a körben a fellebbezésben előadottakra figyelemmel abból indult ki, hogy a jogerős ítéletben foglaltak nem teljesítésére vonatkozó tényállítás és az alperesnek a költségvetésekkel kapcsolatos kockázatot magában foglaló értékítélete volt a kereset tárgya. Ehhez képest a levelekben ugyancsak állított konkrét jogsértések és az azok keltette látszat vizsgálatát mellőzte. A felperes a felülvizsgálati kérelmében ezt az indokolást érthetetlennek tartotta, és sérelmezte a fellebbezési érveinek figyelmen kívül hagyását. Az általa megsértett jogszabályhelyként feltüntetett Pp. 346. § (5) bekezdése azonban bizonyosan nem sérült, hiszen a másodfokú bíróság egyértelmű és kellően részletes indokát adta annak, hogy a fellebbezést miért az ismertetett terjedelemben bírálta el. Az ennek során alkalmazott és a jogerős ítélet indokolásában felhívott eljárásjogi jogszabályi rendelkezések [Pp. 2. § (1)-(2) bekezdései, 342. § (1)-(3) bekezdései] megsértését viszont a felperes nem állította, ezért a másodfokú bíróság azokon alapuló és a felülvizsgálati kérelemben vitássá tett jogi álláspontjának helyességéről állást foglalni nem lehetett.

[100] A felperes a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértéseként hivatkozott az MNB határozat tartalmának kirívóan okszerűtlen értékelésére. Ennek kapcsán figyelemmel kellett lenni arra, hogy a Pp. alkalmazása körében is követendő az a korábbi, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdésének alkalmazásán alapuló bírói gyakorlat, amely szerint a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség [Kúria Pfv.III.20.591/2023/5. (BH 2024.136.)]. Az ilyen felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat azok egybevetése során nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz [Kúria Mfv.X.10.058/2020/6. (BH 2021.21.)]. A felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni [Kúria Pfv.I.21.474/2010/10. (BH 2013.119.II.)].

[101] A másodfokú bíróság a fentiekkel azonosítható bizonyítékmérlegelési hibát a jóhírnév megsértésének megállapítására irányuló kereset megalapozottsága szempontjából jelentős, a felülvizsgálati kérelemben kiemelt tények megállapítása során nem vétett. A felperes ezzel

összefüggésben megismételte azt a fellebbezési hivatkozását, hogy az időben később keletkezett MNB határozat megállapításait nem lehetett volna irányadónak tekinteni. A másodfokú bíróság ugyanakkor a határozat tartalmának ismeretében helyesen rögzítette, hogy a megállapítások egy, a felperesnél megelőzőleg lefolytatott ellenőrzés eredményein alapultak. Ugyanitt azt is értékelte, hogy a felperes a működése feltárt hiányosságainak az alperes sérelmezett levelei megírásának időpontjában való fenn nem állását a perben maga sem állította. A felperes annak kifejtésének elmaradását is megalapozatlanul sérelmezte, hogy a kötelezvényei miatt jelentettek pénzügyi kockázatot. Annak fennállására az elsőfokú bíróság az MNB határozat tartalmából okszerűen következtetett, amikor megállapította, hogy az új ügyletek megkötésétől eltiltott felperes kezességvállalási nyilatkozatainak elfogadása a magyar és az uniós költségvetésre egyaránt pénzügyi kockázatot jelent. A másodfokú bíróság a Kúria Pfv.I.20.706/2023/10/II. számú határozatának a konkrét jogvitában is releváns jogi indokainak figyelembevételével pedig helytállóan vonta le azt a következtetést, hogy az említett szankció alkalmazása esetén a támogatások esetleges visszafizetésének mint a működéssel szemben támasztott uniós követelménynek a biztosítása nem állapítható meg. Ehhez képest a jóhírnév sérelmének a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében meghatározott tényállási elemeinek megvalósulása szempontjából valóban nem volt jelentősége annak, hogy a felperes a későbbiekben teljesítette-e az MNB határozatában előírt kötelezettségeit. Mint ahogy e tekintetben az is közömbös volt, hogy az MNB más társaságokkal szemben is bírságot szabott ki. Ezeknek a fellebbezésben állított, az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése után bekövetkezett tényeknek az értékelését a másodfokú bíróság ezért okkal mellőzte. Az elsőfokú bíróságnak azok a fellebbezésben és a felülvizsgálati kérelemben is kifogásolt, és a másodfokú bíróság által sem módosított ténymegállapításai, hogy a felperes a jogszabályoknak nem megfelelően működő, bírsággal is sújtott és a kezességvállalásra vonatkozó új ügyletek megkötésétől eltiltott társaság, szintén az MNB határozat tartalmának ismeretében levont ténybeli következtetéseken alapultak. Ezzel kapcsolatban a felperes bizonyítékmérlegelési hibaként iratellenességre is hivatkozott, amit az eltiltás csak ideiglenes jellegével indokolt. Amellett azonban, hogy az elsőfokú bíróság az eltiltás véglegességét nem rögzítette, ezt a felperessel szemben alkalmazott jogkövetkezményt az előzőekben már említett pénzügyi kockázat megvalósulása körében értékelte, és ebből a szempontból nem az eltiltás időtartamának volt meghatározó jelentősége.

[102] A felperes a Pp. 265. § (1) bekezdésének téves alkalmazását is megalapozatlanul állította. E jogszabályhelyre és a jóhírnév megsértésének törvényi tényállására figyelemmel a felperes részéről a személyét sértőnek minősített és az alperes által állított tények valóságának bizonyítása az alperes érdekében állt, és ennek megfelelően a bizonyítatlanság következményeit az ő terhére kellett volna értékelni. A felek bizonyítási feladatait a perben eljáró bíróságok sem határozták meg másként, és a bizonyítási teher szabályát nem alkalmazták ettől eltérően. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a bizonyítási terhet a másodfokú bíróság sem fordította meg, és nem arról volt szó, hogy nemleges tény bizonyítását várta volna el a felperestől. Erre az értelmezésre a jogerős ítéletnek az, a korábbiakban már ismertetett indoka sem adhatott okot, amely szerint „[...] a felperes maga sem állította a perben, hogy működésének az MNB által megállapított hiányosságai a per tárgyává tett alperesi levelek megírás(á)nak időpontjában nem álltak fenn”. Mindez ugyanis nem jelentett mást, mint azt, hogy a másodfokú bíróság a felperesnek az utóbbi tény tekintetében ellentétes tartalmú előadásának hiányát is figyelembe vette, amikor az MNB határozatának meghozatalát megelőző ellenőrzési eljárásban vizsgált időszakot meghatározta. Azt pedig, hogy a jóhírnév sérelme körében értékelt tények valósnak bizonyultak, az elsőfokú bíróság bizonyítás nélkül, köztudomásra hivatkozással állapította meg, és a másodfokú

bíróság az MNB határozatának köztudomású ténynek tekintett tartalma ismeretében minősítette nyilvánvalónak, hogy a megállapítások korábbi időszakra vonatkoztak.

[103] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a fellebbezésében írtakkal egyezően vitatta, hogy az MNB határozatának tartalma a Pp. 266. § (2) bekezdése szerinti köztudomású tény lett volna. A bíróság számára a bizonyítás nélküli ténymegállapítást lehetővé tevő köztudomású tény fogalmát a törvény nem határozza meg. Az utóbbi jogszabályhely is csupán a bíróság által köztudomásúnak tekintett tényekre utal. Jogszabályi definíció hiányában a bíróságok azt az általánosan elfogadott és a felülvizsgálati kérelemben is idézett jogirodalmi álláspontot követik, amely szerint köztudomásúnak az emberek meghatározott csoportjai által ismert és valóban elfogadott tényeket tekintjük, megkülönböztetve a szorosabb értelemben vett köztudomású tényeket és a köztapasztalati tényeket. A pontosabb fogalommeghatározás lehetetlensége és egyben szükségletlensége miatt az ítélkezési gyakorlatban kialakított további szempontokra, az egyes eseti jellegű megállapításokra lehet figyelemmel lenni.

[104] Az elsőfokú bíróság a tárgyalás berekesztése előtt a Pp. 266. § (4) bekezdésének megfelelően tájékoztatta a feleket arról, hogy az MNB határozatát mint köztudomású tényt veszi figyelembe. Ennek az ítéletében megismételt indokát is adta, mégpedig azt, hogy a határozat az interneten bárki számára elérhető. A másodfokú bíróság – a fellebbezésben előadottakra is tekintettel – a köztudomású ténynek minősítést ennél részletesebben indokolta. Az MNB felügyeleti jogkörben hozott határozatainak nyilvánosságra hozatalát előíró törvényi rendelkezésekből indult ki, és lényegesnek tartotta a határozatok hiteles, nyilvános forrásból való származását és a mindenki számára való hozzáférhetőségét. Ezeknek a jellemzőknek az ismeretében nem volt akadálya annak, hogy a perben eljáró bíróságok az MNB határozat lényeges tartalmát köztudomású ténynek tekintsék. Ez a jogértelmezés a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben referenciahatározatként feltüntetett Pfv.I.20.520/2023/4. számú közzétett határozatának a felperes által hivatkozott részével sem volt ellentétes. A fentiekben bemutatottak szerint egzakt fogalommeghatározás hiányában a bíróságoknak valójában esetről-esetre kell állást foglalniuk egy tény köztudomásúnak minősítése kérdésében, amelyhez segítséget nyújthatnak a joggyakorlatban kialakított és követett bizonyos szempontok. A Kúria a megjelölt határozatában a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokat és azokon belül az éves fogyasztói árindexet és változásának mértékét annak ellenére sem tekintette köztudomású ténynek, hogy ezek az adatok bárki számára elérhetőek. Mindez azonban semmiképpen sem volt értelmezhető úgy, hogy a leírt jellemzővel rendelkező más adat, információ ne lenne a köztudomás körébe sorolható. Éppen ezért jogkérdésben való eltérés a két határozat között nem mutatkozott.

[105] Mivel a felperes a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésének, 2:43. § d) pontjának, 2:45. § (2) bekezdésének és 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjainak megsértését az előzőekben vizsgált eljárási szabálysértésekre vezette vissza, ezért a jogerős ítélet ezeket az anyagi jogi jogszabályhelyeket sem sértette.

[106] A másodfokú bíróság a Tpv. 2. §-ára alapított kereset elutasítását – az elsőfokú bíróságtól részben eltérően – azzal indokolta, hogy az alperesnek a felperes által sérelmezett magatartása a Tpv. 1. §-a szerint nem tekinthető piaci magatartásnak, és ezért versenyjogi szempontból nem minősíthető. Erre a következtetésre alapvetően a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.284/2009/7. számú, BH 2011.256. számon is megjelent határozatában foglaltak

figyelembevételével jutott. A felperes a felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a másodfokú bíróság az utóbbi határozatot tévesen értelmezte, és az alperes eljárását a Tpvt. 1. §-ába ütköző módon nem tekintette piaci magatartásnak. Ezzel kapcsolatban abból kellett kiindulni, hogy a Legfelsőbb Bíróság egyedi ügyben hozott határozata jogértelmezésének követése a bíróságok számára nem kötelező, és az e határozattól jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelem sem terjeszthető elő (Kúria Pfv.III.20.775/2022/8., Gfv.III.30.352/2024/4.). Ugyanakkor annak természetesen nincs akadálya, hogy ezt a jogértelmezést a bíróságok az eljárásuk során figyelembe vegyék. A felperes ennek megfelelően a felülvizsgálat alapjaként ebben a körben csak az említett anyagi jogi jogszabálysértésre hivatkozott, és annak indokaként utalt a Legfelsőbb Bíróság határozatában foglaltak helytelen alkalmazására. Figyelmen kívül hagyta azonban azt, hogy a határozatnak a másodfokú bíróság által figyelembe vett jogi indoka a Tpvt. 1. § (1) bekezdésének – a jogvita eldöntése szempontjából releváns részét tekintve változatlan normatartalmú – rendelkezésének értelmezésén alapuló, a Tpvt. tárgyi hatályával kapcsolatos, általános érvényű megállapítást tartalmaz. A szerint nem tekinthető piaci magatartásnak az állami hivatalok törvény által előírt, illetve kifejezetten megengedett magatartása abban az esetben sem, ha annak piaci hatása van. Ennek – a helyességében a felperes által sem megkérdőjelezett – jogértelmezésnek az ismeretében nem volt elfogadható az a felülvizsgálati kérelemben írt szűkítő megközelítés, amely a tényállásbeli különbözőségekre tekintettel az alperesnek a keresetben sérelmezett magatartását már piaci hatásúnak minősítette. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság helytállóan vette figyelembe továbbá az EU rendelet 19. cikkét, valamint a MÁK rendelet 9-18/A. §-ait. Mindezekből az is következik, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében tévesen állította a Pp. 341. § (1) bekezdésének megsértését, a jogerős ítéletben foglalt érdemi döntés ugyanis a Tpvt. 2. §-ára alapított keresetre is kiterjedt, és azt a másodfokú bíróság – a fentiek szerint – a Tpvt. 1. §-ának helyes alkalmazásával utasította el.

[107] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[108] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdés c) pontjára, (4) bekezdésére, 4. § (1) és (5) bekezdésére, valamint 5. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes – általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj mértékének meghatározásakor abból indult ki, hogy a felülvizsgálati tárgyaláson mindkét fél kérte az ellenérdekű fél által felszámított ügyvédi munkadíj mérséklését. Ezt az alperes által felszámított ügyvédi munkadíj esetében az indokolta, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében túlnyomórészt a fellebbezésében előadottakat ismételte meg, és ebből következően az alperesnek a felülvizsgálati ellenkérelmében sem kellett a fellebbezési ellenkérelmében foglaltaktól lényegesen eltérő jogi érveket kifejtenie. Azokat a 13 oldalas beadvány az első- és másodfokú ítélet, valamint a felülvizsgálati kérelem tartalmának összegző jellegű ismertetése mellett 8 oldal terjedelemben tartalmazta. Ezen túlmenően az alperes jogi képviselője az 1 óra 10 perc időtartamú felülvizsgálati tárgyaláson jelent meg, ahol az iratismertetést és a felperes jogi képviselőjének nyilatkozatát követően a felülvizsgálati ellenkérelmét fenntartotta. Mindezek figyelembevételével az Ükr. 3. § (1) bekezdés c) pontja és (4) bekezdése alapján felszámított, az általános forgalmi adót is tartalmazó 37.621.558 forint ügyvédi munkadíj nem állt

arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Emiatt azt a Kúria az Ükr. 4. § (5) bekezdésének megfelelően 18.810.779 forintra mérsékelte.

[109] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja szerint – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[110] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[111] I. A szerződéskötési kötelezettség szűk körre korlátozódó, kivételes jogintézmény, annak érvényesülését a jogalkotó kifejezett törvényi rendelkezéssel írja elő. Ennek hiányában a fél szerződés kötése a szerződési szabadság alapelvi szintű normájával szemben nem kötelezhető.

[112] II. Az irányító hatóság által kiadott közleményben megnevezett garanciaszervezetek kezességvállalásának biztosítékként való elfogadása a biztosíték megfelelőségétől, az azzal kapcsolatban támasztott követelmények teljesülésétől függetlenül sem kötelező.

[113] III. Nem tekinthető piaci magatartásnak az állami hivatalok törvény által előírt, illetve kifejezetten megengedett magatartása abban az esetben sem, ha annak piaci hatása van.

Budapest, 2026. július 7.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző